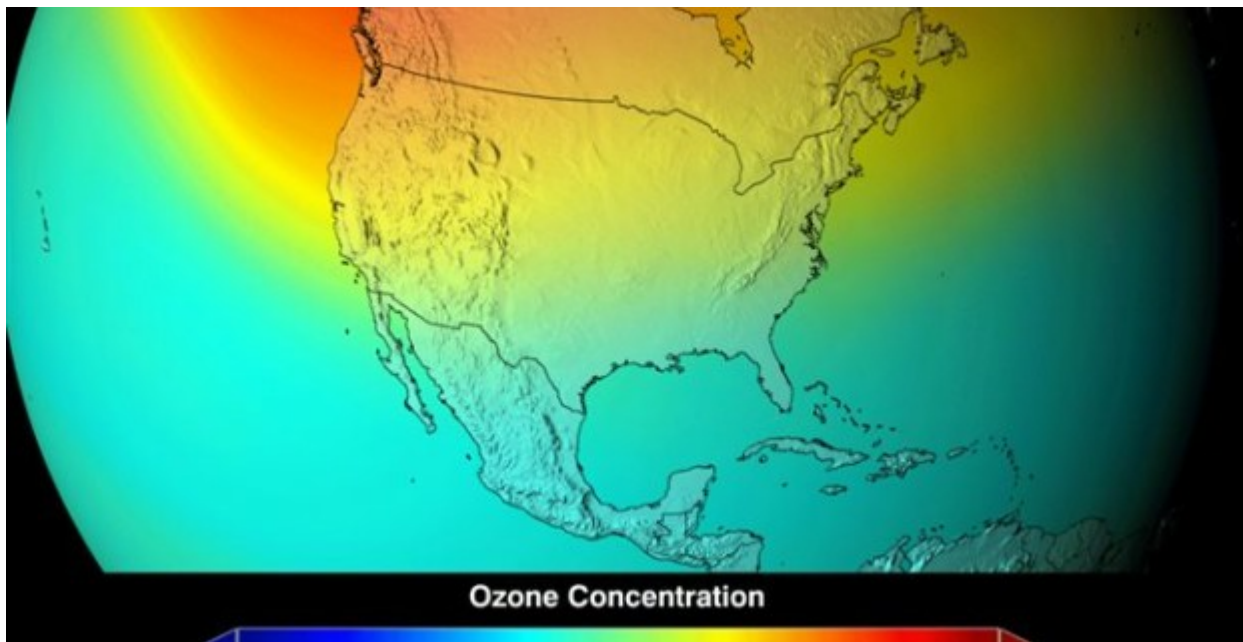

Η τρύπα του όζοντος περιορίζεται σημαντικά

/ Γενικά

Συμπέρασμα έρευνας του ΟΗΕ και του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού

Η τρύπα του όζοντος συνεχίζει να δείχνει ενθαρρυντικά σημάδια ανάκαμψης και όχι μόνο έχει σταματήσει να μεγαλώνει, αλλά το στρώμα της πυκνώνει πλέον και πάλι. Καταγράφεται πλέον μια σαφής τάση αύξησης του όζοντος στη στρατόσφαιρα, σε ύψος περίπου 42 χιλιομέτρων, με μέσο ρυθμό πάνω από 3% ανά δεκαετία, ενώ και το συνολικό όζον σε όλη την ατμόσφαιρα φαίνεται να αυξάνει.

Όμως, αναμένεται να περάσουν τουλάχιστον δέκα ακόμη χρόνια, έως ότου αρχίσει να συρρικνώνεται πραγματικά η τρύπα πάνω από την Ανταρκτική, σύμφωνα με μια νέα διεθνή επιστημονική έκθεση από 300 ερευνητές του Προγράμματος Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών (UNEP) και του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού (WMO).

Το στρώμα του όζοντος προστατεύει τους ανθρώπους από την καρκινογόνο υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία. Η παγκόσμια συμφωνία του 1987 (Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ) έπαιξε καθοριστικό ρόλο στο να «φρεναριστεί» η έως τότε αραίωση και εξαφάνιση του όζοντος.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της UNEP, η απαγόρευση των χλωροφθορανθράκων που επιβλήθηκε τότε και έχει επιφέρει σήμερα την μείωσή τους στην ατμόσφαιρα κατά 10% έως 15% σε σχέση με το αποκορύφωμά τους το 2000, θα μειώσει κατά 2

εκατομμύρια τα περιστατικά καρκίνου του δέρματος ετησίως έως το 2030. Περαιτέρω οφέλη, έχουν ήδη καταγραφεί στην ανθρώπινη υγεία (στα μάτια, στο ανοσοποιητικό σύστημα κ.α.), καθώς επίσης στα ζώα και στη γεωργία.

Προηγούμενες έρευνες, είχαν δείξει ότι η κατάσταση της τρύπας του όζοντος είχε σταματήσει να χειροτερεύει. «Τώρα, για πρώτη φορά, με αυτή την έκθεσή μας λέμε πως βλέπουμε ενδείξεις πλέον για μια μικρή αύξηση στο συνολικό όζον. Αυτό σημαίνει, ότι έχει αρχίσει πια η ανάκαμψη του στρώματος του όζοντος σε όρους συνολικού όζοντος», δήλωσε ο επικεφαλής επιστήμονας του WMO Γκάιρ Μπράαθεν, σύμφωνα με το πρακτορείο Ρόιτερς, το BBC και το «Nature».

Το στρώμα του όζοντος πάνω από τη Γη αναμένεται, έως τα μέσα του τρέχοντος αιώνα, να έχει επιστρέψει στα επίπεδα του 1980. Ειδικά όμως στην Ανταρκτική, όπου ανέκαθεν το πρόβλημα ήταν μεγαλύτερο, ιδίως μεταξύ Αυγούστου και Δεκεμβρίου, η ανάκαμψη αυτή μπορεί να καθυστερήσει κάπως περισσότερο.

«Η εξέλιξη στη διάρκεια της δεκαετίας του '90, όταν η τρύπα του όζοντος μεγάλωνε από έτος σε έτος, έχει πια σταματήσει, η κατάσταση έχει σταθεροποιηθεί. Θεωρούμε ότι γύρω στο 2025 θα είμαστε σε θέση να πούμε με βεβαιότητα ότι η τρύπα του όζοντος μικραίνει», δήλωσε ο Γκάιρ Μπράαθεν, δείχνοντας ότι οι επιστήμονες παραμένουν κάπως επιφυλακτικοί για το αν όντως η εξελισσόμενη ανάκαμψη θα είναι μη αναστρέψιμη.

Η πρόοδος αυτή θα επιταχυνόταν έως και κατά 11 χρόνια, αν καταστρέφονταν άμεσα τα υπάρχοντα αποθέματα των χημικών ουσιών που καταστρέφουν το όζον (των χλωροφθορανθράκων), οι οποίες είναι αποθηκευμένες κυρίως σε παλαιά ψυγεία και πυροσβεστήρες.

Η τρύπα του όζοντος έφθασε να έχει έκταση - ρεκόρ περίπου 30 εκατομμυρίων τετραγωνικών μιλίων το 2006, ενώ σήμερα έχει έκταση γύρω στα 20 εκατομμύρια, αρκετά μεγάλη για να χωρέσει το φεγγάρι. Το μέγεθός της συνεχίζει να αυξομειώνεται από έτος σε έτος και εποχικά εντός του ίδιου έτους.

Ένα «τίμημα» όμως που καταβλήθηκε για την σχετική ανάκαμψη του όζοντος, είναι ότι οι χημικές ουσίες (υδροφθοράνθρακες), που αντικατέστησαν τους χλωροφθοράνθρακες μετά το 1987, δυστυχώς είναι ισχυρά «αέρια του θερμοκηπίου», με συνέπεια να ενισχύουν την κλιματική αλλαγή. Η έκθεση συνιστά την εκ νέου αντικατάσταση και αυτών των ουσιών με άλλες, όπως οι υδροφθορο-ολεφίνες, που έχουν μικρότερες επιπτώσεις στην άνοδο της θερμοκρασίας του πλανήτη.

Στην πραγματικότητα, σύμφωνα με τους επιστήμονες, τα επίπεδα του όζοντος

συνδέονται στενά με το κλίμα. Η έκθεση επισημαίνει ότι περίπου η μισή ανάκαμψη του όζοντος οφείλεται στο γεγονός ότι τα αέρια του θερμοκηπίου αλλάζουν τη σύνθεση και δομή της ατμόσφαιρας. Καθώς παγιδεύουν θερμότητα στην χαμηλότερη τροπόσφαιρα, τα αέρια αυτά εμποδίζουν τη θερμότητα να ανέβει ψηλότερα στη στρατόσφαιρα, η οποία έτσι παραμένει πιο κρύα, γεγονός που ευνοεί τη αναδημιουργία του στρώματος του όζοντος.

Σε κάθε περίπτωση, οι επιστήμονες ελπίζουν ότι η διεθνής κοινότητα θα μιμηθεί το πετυχημένο παράδειγμα του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ και θα επιδείξει ανάλογη πολιτική βούληση για συντονισμένη δράση και στην περίπτωση της κλιματικής αλλαγής.

Πηγή: skai.gr